

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. ŻURAWIA 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 28-37-04; 29-35-69
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefon dyżurny: 21-34-34
Telex: 816-436

13 listopad 1987 r.

PRZED REFERENDUM

/sygnalna informacja z wyników sondażu/

1. Frekwencja i wybór odpowiedzi

Więcej niż połowa dorosłej ludności Polski¹ na 17 dni przed referendum wie już, jak się zachowa: 42,4% weźmie w nim udział, 11,8% - nie. Spośród tych, którzy się zastanawiają, 30,5% deklaruje, że prawdopodobnie pójdzie, 15% - że prawdopodobnie nie /0,3% brak danych/.

Przytoczenie treści pytań referendum wraz z prośbą o określenie, jak odpowiedzą na nie ci, którzy wezmą w nim udział, oraz jak odpowie sam respondent jest czynnikiem zwiększającym liczbę zdecydowanych na uczestnictwo lub absencję. Jeśli bowiem ktoś w takim kontekście zadeklaruje, iż wie, co odpowie na pytania referendum, to można się spodziewać, że zamierza w nim uczestniczyć /tab. 1/.

Tabela 1

w procentach

Pytania referendum	Respondenci odpowiadający			
	tak	nie	jeszcze nie wiem	nie wezmę udziału
O gospodarke	42,9	4,8	36,5	14,3
O demokratyzację	48,5	3,2	32,5	14,3

Uwaga - Brak danych, odmowa odpowiedzi 1,5%.

Ten sposób rozumowania pozwala na podstawie rozkładu wyników przedstawionego w tabeli 1 wyżej szacować zdecydowane uczestnictwo: z 42,4% do przedziału 47,7-51,7% i zarazem nieuczestnictwo z 11,8 na 14,3%.

¹ WZGraf. Zam. 8657 "Sprawy Polski i Polaków" - badanie zrealizowano w dniach 11 i 12 listopada 1987 r. na ogólnopolskiej próbie udziałowej /N=1494/.

2. Temat i pytania referendum

Jedynie połowa badanych /50,2%/ jest przekonana, że poprzez ogólnokrajowe referendum można rozstrzygnąć sprawy gospodarki i demokratyzacji życia społecznego. Co piąty /21,2%/ nie ma na ten temat wyrobionego zdania, blisko co trzeci /28,5%/ jest przeciwny zastosowaniu do tego formy referendum. Większość wyrażających taki sprzeciw uważa, iż w sprawach, których dotyczy referendum, powinien decydować rząd na podstawie opinii fachowców i ekspertów - 84,2% - bądź w ogóle sam - 13,4% /trudno powiedzieć i brak danych 2,4%/.

Znajomość pytań referendum nie jest - mimo maksymalnego zdawałoby się nagłaśniania - powszechna, zna je bowiem 72,1% badanych, nie zna 27,6% /0,4% brak, bądź odmowa odpowiedzi/. Z tych, którzy je znają, 57,2% rozumie ich treść całkowicie, 37,2% - tylko częściowo, 4,2% w ogóle nie rozumie.

3. Pytania dotyczące zmian w rządzie

. Czy Pana(i) zdaniem, są to zmiany:

1. bardzo ważne	- 8,2%
2. raczej ważne	- 21,9%
3. ważne, ale spóźnione	- 24,1%
4. raczej nieważne	- 12,6%
5. zupełnie nieważne	- 6,9%
7. trudno powiedzieć	- 25,5%
brak odpowiedzi	- 0,8%

. Czy Pana(i) zdaniem, zmiany kadrowe w rządzie były wystarczające?

1. zdecydowanie tak	- 2,7%
2. raczej tak	- 18,1%
3. raczej nie	- 13,3%
4. zdecydowanie nie	- 13,1%
7. trudno powiedzieć	- 52,4%
brak odpowiedzi	- 0,3%

. A jaki Pana(i) zdaniem wpływ będą miały zmiany kadrowe w rządzie na sytuację kraju?

1. korzystny	- 24,6
2. nie będą miały żadnego wpływu	- 33,3
3. niekorzystny	- 1,1
7. trudno powiedzieć	- 41,1
brak odpowiedzi	- 0,0